

Tariq Ali: Hur Vladimir Putin blev ond

[Ur *The Guardian*, 28 mars 2014. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

Återigen verkar det som om Ryssland och USA har svårt att komma överens om hur de ska hantera sina respektive strävanden. Deras motstridiga intressen framhävs av krisen i Ukraina. Inspelningen som har läckt ut där en amerikanska diplomat, Victoria Nuland, säger ”Skit i EU”, tyder på att provokationen i detta speciella fall kom från Washington.

För flera decennier sedan, vid Kalla krigets höjdpunkt, upplyste George Kennan, en av USA:s ledande utrikespolitiska strateger, publiken vid sin Reith Lectures-föreläsning: ”Låt mig försäkra er om att det inte finns något mer egocentriskt än en hårt ansatt demokrati. Den blir snart offer för sin egen propaganda. Då har den en benägenhet att ge sin egen sak ett absolut värde, vilket förvränger dess egen vision ... Fienden får förkroppsliga allt ont. Den egna sidan blir centrum för alla goda egenskaper.”

Och så är det fortfarande. Washington vet att Ukraina alltid har varit en känslig fråga för Moskva. Ultrationalisterna som stred tillsammans med Tredje riket under Andra världskriget dödade 30.000 ryska soldater och kommunister. Så sent som 1951 förde de med stöd från CIA ett hemligt krig. 1994 skrev en chef för Sovjetunions underrättelsetjänst, Pavel Sudoplatov: ”Ursprunget till Kalla kriget är nära sammanflätat med västs stöd till nationalistiska oroligheter i Baltikum och västra Ukraina.”

När Gorbatjov gick med på avtalet om Tysklands återförening, vars grundval var att det förenade Tyskland kunde stanna kvar i NATO, försäkrade USA:s utrikesminister Baker honom att ”NATO:s rättskipningsområde inte kommer att utvidgas en tum åt öster”. Gorbatjov upprepade: ”All utvidgning av NATO-zonen är oacceptabel.” Bakers svar: ”Jag håller med.” Ett skäl till att Gorbatjov har stött Putin offentligt om Krim är att hans tilltro till väst förräddes så grymt.

Så länge Washington trodde att de ryska ledarna skulle lyda dem blint (och det gjorde en stupfull Jeltsin)* så stödde de Moskva. Jeltsins angrepp på det ryska parlamentet 1993 rättfärdigades i media i väst. De massiva angreppen på Tjetjenien av först Jeltsin och sedan Putin behandlades som ett litet lokalt problem och stöddes av George Bush och Tony Blair. ”Tjetjenien är inte Kosovo”, sa Blair efter sitt möte med Putin 2000. Tony Woods bok *Chechnya: The Case for Independence* [Tjetjenien: argument för självständighet], ger detaljerade upplysningar om de fasor som landet utsattes för. Mellan 1991 och 1994 hade Tjetjenien faktiskt åtnjutit oberoende. Dess folk hade sett hur snabbt de baltiska republikerna hade fått självständighet och ville nu ha samma sak.

Istället blev de bombarderade. Huvudstaden Groznyj blev praktiskt taget förvandlad till stoft när 85% av husen i staden förstördes. I februari 1995 publicerade två modiga ryska ekonomer, Andrej Illarjonov och Boris Lvin, en text i *Moscow News* som argumenterade för Tjetjeniens oberoende, och till skillnad från sina motsvarigheter i väst publicerade tidningen också en del utmärkta kritiska rapporter som avslöjade enorma grymheter, som överskuggade belägringen av Sarajevo och massakern i Srebrenica. Tjetjenernas öde blev våldtäkt, tortyr, hemlösa flyktingar och tiotusentals döda. Och det var inga problem för Washington och dess allierade i EU.

När väst kalkylerar sina intressen finns det inget lidande, oavsett omfattning, som inte går att rättfärdiga. Tjetjener, palestinier, irakier, afghaner, pakistanier är av föga betydelse. Ändå är kontrasten mellan västs inställning till kriget i Tjetjenien och kriget på Krim förbluffande.

Händelserna på Krim ledde knappt till några förluster av liv, och befolkningen ville uppenbarligen

---

* På engelska är det en ordvits, stupfull heter ”blind drunk” - öa.

bli en del av Ryssland. Vita Husets reaktion har varit motsatsen till deras reaktion på Tjetjenien. Varför? Därför att Putin, till skillnad från Jeltsin, inte vill foga sig längre angående saker som NATO:s expansion, sanktioner mot Iran, Syrien, etc. Som ett resultat av det har han blivit ondskan förkroppsligad. Och allt det på grund av att han har bestämt sig för att bestrida USA:s hegemoni genom att använda samma metoder som ofta används av väst. (Frankrikes upprepade räder i Afrika är bara ett exempel.)

Om USA håller fast vid att använda NATO som magnet för att dra till sig Ukraina, så är det sannolikt att Moskva kommer att avskilja landets östra del. De som verkligen uppskattar värdet av Ukrainas överhöghet bör välja verkligt oberoende och en absolut neutralitet: varken en leksak för väst eller Moskva.